

bøkur og bløð

Søgan um Sindbad Sjófarán úr 1001 nátt. Umsett til føroyskt hevur Sámál Johansen. Myndir eftir Ole Wang Hansen. Tórshavn, Føroya Skúlabókgagnur, 1976. 80 síður. 26 kr.

Olsen, Jørgen M. Pisuvárðin. Teknað hevur Birgit Søndergård. Tórshavn, Føroya Skúlabókgagnur, 1976. 44 síður. 22 kr.

Fyri stuttum kom »Søgan um Sindbad Sjófarán úr 1001 nátt« í føroyskari umseting. Upplýst verður ikki úr hvørjum máli bókin er umsett, men óivað er tað úr danskum. Bókin sýnist at vera væl umsett, og málsliga er litið at finnast at. Innihaldsliga vendir bókin sær til stórri børn og til vaksin. Søgan um Sindbad Sjófarán, ið aftur er bytt upp í 6 søgur, sigur frá teimum ótrúliga stóru vandum, ið Sindbadi hava verið fyrri, og hvussu hann er komin burtur úr teimum aftur í øllum góðum. Søgnarnar eru heldur ógvissligar, í stóðum óhugnaligar, men eisini sera fantasifullar og spennandi, men hetta er jú eisini eyðkenni fyrri ævintýrin í 1001 nátt. Stórri børn (ca. 12 ár og upp eftir) verða óivað beinanvegin hugtakin av søguni um Sindbad, um tey annars fara undir hana. Tað visir seg ofta, at perman á eini bók hevur nógv at siga. Sær bókin keðilig út, verður hon ofta ikki lísan líka nógv sum aðrar, ið við einari litfagrari permu beinanvegin fanga áhugan. Stríktæknigarnar hjá Ole Wang Hansen eru ikki serliga hugtakandi. Hvi ikki heldur hava eina litfagra permu (tað skuldi Sindbad saktans kunna inspirerað til) og so ongar myndir inni í? Nakað heilt annað er, um tað er so átroðkandi at fáa tilíkar bókur út. Søgan um Sindbad Sjófarán kann altíð forsvarast við, at hon er ein klassikari, men átti ikki Føroya Skúlabókgagnur at tikið sær av bókum av øðrum slagi? Og hvi í allari víðu verðgevir hesin grunnur út bókur sum Pisuvárðin eftir Jørgen M. Olsen? Henda bók hevur hvørki innihaldsliga ella málsliga nakað virði, og teknigarnar eru út av lagi vánaligar. »Naivar« teknigar kunnu saktans hava listarligt virði, men hesar eru ófatiliga keðiligar. Teksturinn er litið frægari. Málið er

hjáparleyst, og serliga eru samrøðurnar vánaligar — onki 10 ára gamalt barn tosar sum Regin. Orðalagið, ið nýtt verður um fuglarnar, er sera sentimentalt: »Men foreldur hennara vóru ikki millum teir fuglar, sum undir himlinum sungu og prisaðu skapara sinum fyrri nýggjan dag. Nei, tey kundu ikki syngja, tey vóru sorgarbundin yvir einasta barn sitt, sum bleiv rænt undan liðini.« (sí síðu 33).

Fleiri líknandi dómi kundu verið tikin fram. — Regin vil hava eina líkkupisu, men hetta dámar ikki pápanum, tí heiðafuglarnir eiga at fáa frið. Men hvi syngir pápin so ikki fyrri, at Regin onga pisu fær? Um tað er nakar, ið ger seg skyldugan í djórapiðslu, so er tað pápin. Tá ið hann veit alt so væl, so átti hann eisini í orðum kunna sannført Regin um, at heiðafuglar ikki skulu haldast í buri. Men Regin fær pisuna — tíverri dugir hann ikki at geva henni nógv at eta, so hon verður sjúk og doyri. Ikki fyrr enn tað er ov seint, sigur pápin honum, hvussu hann átti at gjørt, um pisan skuldi havt tað líka gott, sum um hon var hjá foreldrum sínum. Hvi hjálpti hann ikki Regini, áðrenn pisan bleiv sjúk? Eftir min-um tykki ein lógin pápi.

Heldur ikki er tað serliga heppi at lata hesa moralsku søgu vera um ein líkkunga. Á síðstu síðu stendur millum annað soleiðis: »..... ella hvat høvdu føroyingar sagt, um eitt vár kom, og einki tjaldur hoyrdist láta við strondina.« Ja, teir høvdu væl millum annað givið líkuni skylduna og ikki smádreingjum, sum fáa sær pisur. —

Føroya Skúlabókgagnur hevur til endamáls at útvega føroyskar skúlabøkur, og hetta átti grunnurin heldur at brúkt sínar pengar og arbeiðsmegi til.

Johanna Cathrina Mørkøre

Dánjal Pauli Danielsen:

Ilt at meta um trygdina við píkadekkkum

— Tryggingin er ikki før fyrri at gera eina meting um, hvørt skaðarnir minkaðu, tá píkadekkkini komu, ella um skaðarnir eru fleiri í hálku á støðum, har tey ikki verða nýtt, sigur landsstýrismaðurin í vegamállum í hesi grein

Tá eg mælti landsstýrinum at samtykkja, at bann verð sett fyrri nýtslu av píkadekkkum, ívað-ist eg ikki í, at mótmælini gjordust nógv.

Nú koyra føroyingar flestallir bil, og tá vit aftaná við stórri ella minni ómak hava fingið koyrikort, so halda vit øll okkum vera serfrøðingar við okkara avgjördu hugsan um, hvussu ein eigur at koyra bil, og Guð náði tann, ið ikki heldur tað sama.

Fyri einum fimtan árum síð-ani var Hans Hækkerup lög-málaráðharri í Danmark. Hann var av konum monnum mettur at vera ein hin besti lög-málaráðharrin, ið verið hevur í Danmark. Hann skipaði fyrri, at bilarnir skuldu hava »stærklapper« skvottklappar ella hvat tað nú kann eita á føroyskum, og sum næstan hvør einasti bilur her í Føroyum nýtur í dag.

Um avgerðina hjá Hans Hækkerup stóðst mikil ósng í Danmark. Allir aðrir samfelags-spurningar vóru skotnir til viks í almennum umrøðum, so har var einki annað at gera enn at bakka. Men Hans Hækkerup var ungur sum politikkari, doyði nokur ár seinri sum ein hálvgløymdur maður. Ólukkku skvottklappar fyrri hann.

Viðtøkan í landsstýrinum var gjord í so góðari tíð, at einstaklingar og feløg kundu gera vart við seg. Var skil í atfinningunum, kundu broyt-ar gerast áðrenn kunngerðin skal koma í gildi 1. januar 1977.

Úrslitið hevur verið fyrri ein part, sum eg hevði væntað. At trygging og vinnufeløg søgdu seg ivast um avgerðin var røtt, hevði eg roknað við, tey kunnu ikki annað. So er tað øll tey negativu lesarabrevini, summi hampulig, onnur minni, odda-greindir, tekningar og hvørt av sínum. Onkur heldur meg vera býttan ella kallar meg lygnara, tí at eg í miðvikuni gløymdi at nevna, at tá bremsuevnið við píkadekkkum minkaði við 30%, so var tað í táveðri, og ein nýggjur amatorsjónleikari lat landsins íbúgvur vita, at hann dugdi eitt ørindi av: Spanialand og Miklagård.

Tað, sum kanska hevur undr-að meg mest, er, hvussu fá hava tikið alment undir við avgerð-ini. Ikki tí, nógv, ið eg havi hitt hesa tíðina, harímillum fleiri eldri og royndir bilstjórar, hava sagt, at hetta var tað einasta rætta, men við navn undir havi eg einans sæð Bergtórú Justin-

ussen tikið undir við mær. Hetta so mikið meiri, sum á hvørji einasta samkomu eg var sein-asta vetur, har eitt hvørt umboð fyrri býráðið var til steðar, varð kravt, at syrgt var fyrri at finna útav, hvi býurin fleyt í skarni, og tá tað var gjørt, at neyðug tiltøk vórðu sett í verk, so býurin gjordist liviligari aftur.

Logið tykist eisini, at teir býráðslimir, ið antin hava ynskt píkadekk forboðin ella nýtsluna avmarkaða, als ikki lata við seg koma, ella er tað kanska ikki so undarligt, nú val stendur fyrri durum. Teknikarar og aðrir sakkonir, teir veri so fyrri ella ímóti, hava eisini tagt, men lögnað av øllum tykist mær, at

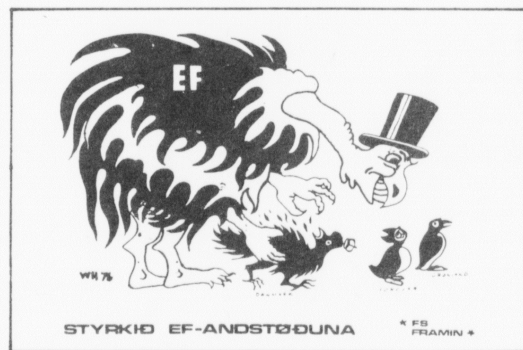
tann parturin av fólki, ið er merktur av ótta fyrri framtíð mannaættarinnar av dálking og ovnýtslu, ikki letur við seg koma.

Asfalt er oljuúrdráttur, sum finst í avmarkaðum nøgdum, og eitt hitt ringasta dálkingarevni, ið finst. Tað er sjálvsagt lættari at ganga við antiatommerkjum á hógum og tala og skriva um hitt tápuliga og siðleysa vestur-lenska samfelagið, ið druknar í ovurbrúki og skarni, heldur enn nakrar ferðir um veturin bukka seg niður og seta ketur á bilin.

Eg havi við vilja ikki lutikið í orðaskiftinum, men tá nú mán-aðin er liðin, er tí at gera støduna upp.

Framhald á síðu 7

Plakatir

EF-plakatin (svørt/hvít — 42×59 cm) 10 kr.

NATO-plakatin (í litum — 42×51 cm) 15 kr.

Plakatirnar fáast við at skriva til: FS-forlagið, St. Kongensgade 108A, 1264 Kbh. K

Bókhaldari søkist

Teknisk skúlin í Tórshavn
Tórsgøtu 21
telf. 11957